

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Oslo, 23.1.2015
Deres ref.: 13/855, Vår ref.: 14/1323
Saksbehandler: Tonje Køber
Seksjon for energi- og miljøstatistikk

Høringsvar - Perspektiver på en klimalov

Statistisk sentralbyrå viser til brev av 3. november hvor det bes om synspunkter på om det er hensiktsmessig å innføre en klimalov i Norge.

Klima- og miljødepartementet ber om svar på tre spørsmål:

I. Vil en klimalov gi merverdi i norsk sammenheng?

En kan stille spørsmål ved om hvor hensiktsmessig det er med ensidige norske utslippsmål. Klimaendringer er et globalt problem som primært må søkes løst gjennom globale avtaler og globale virkemidler. En klimalov som ensidig fokuserer på norske utslipp kan derfor redusere fleksibiliteten og øke kostnadene med tanke på å få gjennomført de beste klimatiltakene.

En klimalov kan i prinsippet skape mer *langsiktighet* og større troverdighet i klimapolitikken. Poenget er da at klimamål blir vanskeligere å oppgi eller endre dersom de er lovfestede. En klimalov kan i den forstand i sterkere grad føre til forutsigbare rammebetingelser som igjen vil redusere usikkerheten for investorer. Dette kan gi økte investeringer i klimatiltak enn i en situasjon med usikkerhet om klimapolitikken.

På den annen side vil en ved å lovfeste klimamål kunne miste en del av den fleksibiliteten som en trenger i forhold til klimaspørsmålene og løsninger av disse som jo er usikre i seg selv. En klimalov med faste mål kan dessuten være svært utfordrende å operasjonalisere. Det vil komme endringer i informasjon om klimaproblemet over tid og da kan målene måtte justeres. Ved slike endringsbehov vil en klimalov kunne føre til at endringer blir tyngre å få til enn under en politisk klimamålsetting som vi har i dag.

Troverdighetsproblemet kan tale for å lovfeste klimamål. Høringsnotatet fra Klima- og miljødepartementet påpeker at lovfestede klimamål vil binde myndighetene i større grad enn et stortingsvedtak. Dersom en lovfester langsiktige utslippsreduksjoner, kan såkalte karbonbudsjetter (dvs. bindende grenser for utslipp over kortere perioder inntil det langsiktige målet er nådd) sørge for evaluering underveis og styrke troverdigheten. Selv om det formelt er slik at en lov binder mer enn stortingsvedtak, må en anta at stortingsvedtak også er bindende for Stortinget og regjeringen. I Storbritannia har en innført en klimalov for femårsperioder.

Troverdighetsproblemet gjelder i mindre grad for sektorer knyttet til EUs kvotemarked. Her er det EU som setter utslippstaket, markedet etablerer prisen for utslipp og norske myndigheter kan ikke uten videre endre norske bedrifters forpliktelser. En eventuell lovfesting i Norge kan derfor først og

fremst søke å binde myndighetene overfor sektorer utenfor EUs kvotemarked. Over tid har kvotemarkedet omfattet stadig flere utslippskilder og siktemålet er antakelig en videre utvidelse av dette. Dette vil da kunne komme i konflikt med en klimalov.

Behovet for *fleksibilitet* taler for at lovfestede klimamål ikke skal binde myndighetene til spesifikke og absolutte utslippsreduksjoner i Norge gjennom en lov. En lovfesting, dersom den skal bøte på et troverdighetsproblem, må binde myndighetene til noe. Flexibilitetshensynet kan tale for betingede mål eller subsidiære mål. For eksempel kan en kombinere mål om utslippstak med formulerte minimums- og maksimalpriser for utslippsrettigheter/avgiftssatser. Det er også flere utfordringer ved å sette et nivå og et mål for et årstall eller en periode av år. Nivået ett år (eller en periode) kan være avhengig av konjunkturer, enkelttiltak i enkeltår, temperaturforhold og oppvarming osv. Når er da loven oppfylt? Her vil det opplagt oppstå måleproblemer. En klimalov vil således gi mindre fleksibilitet. På den annen side kan fleksibiliteten være et problem for politikere dersom de har tidsinkonsistente preferanser. Da vil en nytte-/kostnadsavveining foretatt på et tidspunkt kunne forandre fortegn ettersom tiden går uten at de underliggende faktorer er endret.

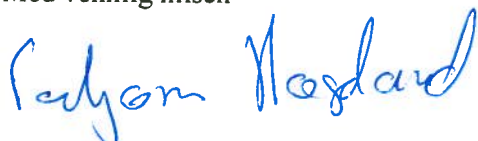
II. *Er det behov for mer rapportering og formidling av informasjon i Norge om klimagassutslipp og effekter av tiltak?*

Vi kan ikke ut ifra høringsnotatet se at en klimalov vil medføre strengere underliggende krav til statistikk/rapportering enn dagens rapporteringskrav gjør. Det gjelder både krav til detaljerte inndelinger og krav til nøyaktighet/usikkerhet i tallene. Om en klimalov fører til økte krav til statistikk, vil imidlertid avhenge av hvordan loven utformes og om det oppstår måleproblemer i forhold til de avgrensinger som gjøres i en slik lov.

III. *Vil et uavhengig klimaråd være et hensiktsmessig nytt tilskudd til norsk klimapolitikk?*

Statistisk sentralbyrå har ingen synspunkter på dette. Vi vil imidlertid påpeke at dersom en slik institusjon opprettes, er uavhengighet viktig.

Med vennlig hilsen

Torbjørn Hægeland
administrerende direktør

Kopi: Finansdepartementet